

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה
בספה"ק סיפורי מעשיות משנים קדמוניות
שסיפר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב זיע"א

דבור מַזְקָב סֵלֶע

התפעלות גדולה כִּשְׂשׂוּחָחוּ על אַנְשִׁים שְׂעוּבָדִים
ומרויחים 'כְּמוֹ עֲשִׂירִים'... הַיָּדַע הָרַב וְהַתְּלַבּוּתָם מִכָּל
זֶה הָיָה לְשֵׁם דְּבַר. וְאֵלּוּ מֵהַמְּבַחְנִים הַתְּעַלְמוּ וְלַעֲגוּ כְּאֵלוּ
אִין אַף מִבְּחָן...

בְּאֶחָד הַיָּמִים רָאָה ר' שְׂמוּאֵל ב' הֵיכַל הַתּוֹרָה, מִחֲשׁוּבֵי
לוֹמְדֵי הַכּוֹלֵל, אֶת חֲזָקֵי מִתְּרוּעַע בְּשַׁעֲמוּם. תִּפְסֵ אֹתוֹ
לְשִׁיחָה נְעִימָה וְשָׂאֵל אוֹתוֹ: "מָה אַתָּה חוֹשֵׁב לַעֲשׂוֹת עִם
הַמְּבַחָן לִישִׁיבָה קִטְנָה?", חֲזָקֵי לֹא נִבְהַל מֵהַשְּׂאֵלָה וּמִדַּ
הַשִּׁיב: "אֲנִי כְּבָר אֶסְתַּדֵּר עִם חֲבֵרֵי, הֵם אוֹמְרִים שְׂאִין מָה
לַפְּחַד..."

"נִרְאָה לָךְ שֶׁהֵם יְכוּלִים לַעֲזֹר לָךְ?" תָּמָה ר' שְׂמוּאֵל, "הֲרִי
הֵם נִמְצָאִים בְּאוֹתוֹ מִבְּחָן שְׂלָךְ, וּבִדְאִי גַם הֵם תַּחַת
מַעְקֵב, אִין לָהֶם כְּלוּם מָה לְסַיֵּעַ בַּעֲדָךְ. הִזְהַר! אֵל תִּקְשִׁיב
לָהֶם! דַּע לָךְ, יוֹם יְבוֹא וְעֵלְיָךְ יִהְיֶה לְהַבְּחָן לִישִׁיבָה, וְאִם
לֹא תִגִּיעַ מוֹכֵן וְלֹא תִדַּע, וְלֹא תִתְכַוֵּן לְכָךְ בְּרִצְיֹנוֹת
הָרְאוּיָה תִנְחַל כְּשִׁלּוֹן צוֹרְבוֹ אַכְזָבָה לֹא קִטְנָה. תִּצְטָרֵךְ
לְחַזֵּר אַחֵר יְשִׁיבָה רְדוּדָה שְׂתוּעִיל לְקַבֵּל אוֹתָךְ..." וּמָה
אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת שְׂאִין חֵלֶק מֵהַחֲבוּרָה, וְאִם אֶתְחִיל
לְלַמֵּד יְלַעְגוּ עָלַי כָּל חֲבֵרֵי..."

רָאָה ר' שְׂמוּאֵל וְשָׂמַח, כִּי הֵנָּה דְבָרָיו מִתְחִילִים לְהִכָּנֵס בְּלִבּוֹ,
עָלְיוֹ לְהַמְשִׁיךְ לְדַבֵּר עִמּוֹ שְׂיִדְבַק בְּחֲבֵרִים יְרֵאִים וְשְׂלָמִים. כְּמוֹ
שְׂהַנְחַמַת הַבַּעַל תַּפְּלָה הִיָּה כְּאֶשֶׁר הַשּׁוֹמֵר אָמַר לוֹ שְׂהוּא יְחִיד
נִגְדַּ כָּל הָעוֹלָם, וְהִבִּין שְׂהַחֲלוּ הַדְּבָרִים לְהִכָּנֵס לְלִבּוֹ...

רְאִינוּ בְּמַעֲשֵׂה אֶת הַפְּחַד הַגָּדוֹל שֶׁהָיָה לְאֲנָשֵׁי הַמָּמוֹן
מֵהַגְּבוּר שְׂהוֹלָךְ וְכוּבֵשׂ מְדִינּוֹת. הַסּוֹחֲרִים שְׂלָהֶם יַעֲצוּ לָהֶם
לְשַׁלַּח לְמְדִינָה שְׂכָלָה אֶלְקוֹת שְׂיוֹשִׁיעוּ אוֹתָם.

בִּינְתֵים הֵלֶךְ אֲלֵיהֶם הַבַּעַל תַּפְּלָה וְדַבֵּר עַל לִבּוֹ שֶׁל אֶחָד
הַשּׁוֹמְרִים שְׂאִין כְּלוּם מָה לַעֲשׂוֹת בְּעוֹלָם כִּי אִם לַעֲבֹד
וְלְהַתְּפַלֵּל לְפָנֵי הַשֵּׁם. וְשָׂאֵל אוֹתוֹ הַבַּעַל תַּפְּלָה: "מָה הַנֶּכֶם
חוֹשְׁבִים לַעֲשׂוֹת עִם הַגְּבוּר?" וְהִשִּׁיבוּ, כִּי רְצוֹנָם לְשַׁלַּח
לְמְדִינָה שְׂכָלָה אֶלְקוֹת. כְּשֶׁשָּׁמַע זֹאת הַבַּעַל תַּפְּלָה שְׂחַק
מִמּוֹ וְאָמַר: "הֲלֹא הַכֹּל שְׂטוֹת גָּדוֹל, כִּי גַם בְּנֵי אוֹתָהּ מְדִינָה
הֵם כְּלָם בְּנֵי אָדָם, רַק שְׂיִשׁ יְחִיד בְּעוֹלָם שְׂאוֹתוֹ רְאוּי
לַעֲבֹד..."

וְלֹא שָׁמַע לוֹ הַשּׁוֹמֵר כָּלֵל. עַד שֶׁהִרְבָּה עָלָיו דְּבוּרִים, עַד
שְׂלִבְסוּף אָמַר: "נוּ, מָה אֲנִי יְכוּל לַעֲשׂוֹת, הֲלֹא אֲנִי רַק יְחִיד
בְּעוֹלָמָא, וְיֵשׁ כְּנִגְדֵי בְנֵי הַמְּדִינָה שֶׁהֵם רַבִּים..." וְזֹאת
הַתְּשׁוּבָה הִיָּתָה קֶצֶת נְחֵמָה לְהַבַּעַל תַּפְּלָה, כִּי רָאָה
שְׂהַדְבָרִים שְׂדַבֵּר עָשׂוּ רִשְׁם בְּלִבּוֹ.

תַּעֲמוּלָה גְדוּלָה הִיָּתָה בְּקִרְבֵי יְלָדֵי הַקְּהֵלָה. בְּעוֹד חֲדָשִׁים
יַעֲרֹכוּ הַמְּבַחְנִים לְהַתְּקַבֵּל לִישִׁיבָה קִטְנָה. יְלָדִים לְצַד
בַּחוּרֵי בֵר-מִצְוָה לְמַדוּ דְפִי גְמָרָא בְּעַל פִּה, שְׂנִנּוּ
מְפָרְשִׁים וְהִכִּינוּ עֲצָמָם לְקִרְאָת הַמְּבַחָן הַגָּדוֹל וְהַגּוֹרֵלִי.

בֵּין הַיְלָדִים הִיָּתָה חֲבוּרָה שְׂהַתְּעַלְמוּ לְגַמְרֵי מִכָּל הַנַּעֲשֵׂה
בְּכַתָּה וּבְקַהֲלָה. כָּל שִׁיגָם וְשִׁיחָם הָיָה סְבִיב מִיָּנִי
מִשְׂחָקִים יְקָרֵי עֵרָךְ. כָּל אֶחָד מֵהֶם הוֹכִיחַ אֶת בְּקִיאוֹתוֹ
בְּשׁוּי צַעֲצוּעִים נְדִירִים. עַל פְּנֵיהֶם הִיָּתָה נְרֵאִית

ספורי מעשיות משנים קדמוניות

מעשה י"ב - מבעל תפלה (5)

הסוחרים שָׁלְהָם). והוטב הדבר בעיניהם מאד, כי היו מאמינים, שבודאי יהיה להם ישועה משם, מאחר שהם כלם אלקות, כנ"ל.

והבעל תפלה הנ"ל ישב עצמו, שילך עוד הפעם אל אותו המדינה הנ"ל, אולי אף-על-פי כן ישיב אותם מטעותם זה. והלך לשם, ובא אל השומרים, והתחיל לדבר עם שומר אחד כדרכו. וספר לו השומר מהגבור הנ"ל, שיש להם פחד גדול מפניו וכו', כנ"ל.

ושאל אותו הבעל תפלה: ומה אתם רוצים לעשות? וספר לו השומר ענין הנ"ל, שהם רוצים לשלח אל המדינה שהם כלם אלקות וכו' כנ"ל.

ושחק ממנו מאד הבעל-תפלה ואמר לו: הלא הכל שטות גדול, כי גם בני אותה המדינה הם כלם רק בני אדם כמונו, וגם אתם כלכם ואלקים שלכם, כלם הם רק בני אדם ולא אלוך,

רק שיש יחיד בעולם, שהוא הבורא יתברך שמו, ואותו לבד ראוי לעבד,

והגבור הנ"ל היה הולך ומתקרב אליהם בכל פעם, והתחיל לשלח אליהם גבוריו מה הם רוצים, כדרכו, כנ"ל. והיה עליהם פחד גדול, ולא היו יודעים מה לעשות.

ויעצו אותם אנשים סוחרים שָׁלְהָם. היות שהיו במדינה, שכל בני המדינה הם כלם אלקות, ונוסעים עם מלאכים, דהינו שכל אנשי אותה המדינה מקטן ועד גדול הם כלם עשירים מפלגים, עד שהקטן שבהם הוא גם-כן אלוך לפי טעותם (כי הקטן שבהם הוא עשיר מפלג ויש לו כל-כף כשעור הקצוב לאלוך אצלם וכנ"ל), וגם נוסעים עם מלאכים,

כי הסוסים שָׁלְהָם הם מכסים בעשירות גדול בזהב וכיוצא, עד שכסוי של סוס אחד עולה לסוף של מלאך שָׁלְהָם, נמצא שנוסעים עם מלאכים, שקושרים שלשה זוגות מלאכים אל העגלה ונוסעים עמהם, בכך צריכין לשלח אל אותה המדינה,

ומשם יהיה להם עזרה בודאי, מאחר שכל המדינה הם כלם אלקות. (כל זה היתה עצת

וְלוֹ רְאוּי לְהִתְפַּלֵּל, וְזֶהוּ עֵקֶר הַתְּכֵלִית.

וְכִיּוֹצֵא בְדִבְרֵי אֱלוֹ דִּבֵּר הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל
הַשּׁוֹמֵר הַנּוֹל. וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו הַשּׁוֹמֵר, כִּי
כָּבֵד נִשְׁקַע אֶצְלָם טְעוּתָם מִיָּמִים רַבִּים,
כַּנּוֹל. אֶךְ אֶף־עַל־פִּי־כֵן הַבַּעַל תְּפִלָּה הַרְבֵּה
עָלָיו דִּבְרֵי,

עַד שֶׁבִּסּוּף הַשִּׁיב לוֹ הַשּׁוֹמֵר: וַיִּתֵּר מִזֶּה מָה
אֲנִי יָכוֹל לַעֲשׂוֹת? הֲלֹא אֲנִי רַק יָחִיד בְּעֵלְמָא
(וַיֵּשׁ כְּנִגְדֵי בְּנֵי הַמְּדִינָה, שֶׁהֵם רַבִּים) וְזֹאת
הַתְּשׁוּבָה הִיְתָה קִצְתָּ נַחֲמָה לְהַבַּעַל־תְּפִלָּה, כִּי
הַבֵּינִי, שֶׁהִתְחִילוּ דִּבְרָיו קִצְתָּ לְכַנֵּס בְּאֲזֵנֵי
הַשּׁוֹמֵר, כִּי הַדִּבְרִים שֶׁדִּבֵּר הַבַּעַל־תְּפִלָּה
מִקֶּדֶם, בַּפֶּעַם הָרִאשׁוֹנָה עִם אוֹתוֹ הַשּׁוֹמֵר,
וְהַדִּבְרִים, שֶׁדִּבֵּר עִתָּה נִתְקַבְּצוּ יַחַד, עַד
שֶׁעָשׂוּ אִיזָה רִשָּׁם בְּלִבּוֹ, עַד שֶׁהִתְחִיל מְעַט
לְהִסְתַּפֵּק וּלְנַטוֹת אֵלָיו קִצְתָּ, כַּנִּרְאָה מִתּוֹךְ
הַתְּשׁוּבָה הַנּוֹל.

וְכֵן הִלֵּךְ הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל הַשּׁוֹמֵר הַשֵּׁנִי
וְדִבֵּר עִמוֹ גַּם־כֵּן כַּנּוֹל, וְלֹא שָׁמַע אֵלָיו גַּם־כֵּן,
וּבִסּוּף הַשִּׁיב לוֹ גַּם־כֵּן, כַּנּוֹל: הֲלֹא אֲנִי יָחִיד כְּנִגְדֵי
בְּנֵי הַמְּדִינָה וְכוּ', כַּנּוֹל, וְכֵן כָּל הַשּׁוֹמְרִים כָּלָם
הַשִּׁיבוּ לוֹ תְּשׁוּבָה זֹ בִּסּוּף.

אַחֲרֵי־כֵן נִכְנַס הַבַּעַל־תְּפִלָּה אֶל הָעִיר
וְהִתְחִיל שׁוֹב לְדַבֵּר עִמָּם כְּדַרְכּוֹ, בְּאֲשֶׁר שָׁכְלָם
בְּטְעוּת גָּדוֹל, וַאֲיֵן זֶה תְּכֵלִית כָּלָל, רַק עֵקֶר
הַתְּכֵלִית - לַעֲסֹק בְּתוֹרָה וּתְפִלָּה וְכוּ'. וְלֹא
שָׁמְעוּ אֵלָיו, כִּי כָּלָם נִשְׁקָעוּ מְאֹד בְּזֶה מִיָּמִים
רַבִּים.

וּסְפְרוּ לוֹ מִהַגְּבוּר, וְשֶׁהֵם רוֹצִים לְשַׁלַּח אֶל
הַמְּדִינָה, שֶׁהֵם כָּלָם אֱלֻקוֹת וְכוּ', כַּנּוֹל
וְשָׁחַק מֵהֵם גַּם־כֵּן. וְאָמַר לָהֶם, שֶׁהוּא
שְׁטוּת, וְשָׁכְלָם רַק בְּנֵי־אָדָם וְכוּ', וְהֵם לֹא
יֻכְלוּ לַעֲזֹר לָכֶם כָּלָל, כִּי אַתֶּם בְּנֵי־אָדָם,
וְהֵם בְּנֵי־אָדָם, וַאֲיֵנָם אֱלֻוֹק כָּלָל, רַק שִׁישׁ
יָחִיד יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ וְכוּ'.

וְעַל עֲנִיֵן הַגְּבוּר אָמַר לָהֶם (בְּלִשׁוֹן תַּמָּה,
כְּדָרְךָ שְׁמַתְמִיָּה אָדָם וְאוֹמֵר): הֲאִם אֵינִי זֶה
הַגְּבוּר (הַיְדוּעַ לִי)? וְלֹא הִבִּינוּ דִּבְרָיו אֱלוֹ. וְכֵן
הָיָה הוֹלֵךְ מֵאֶחָד לְחֵבְרוֹ וּמִדִּבֵּר עִמָּהֶם כַּנּוֹל. וְעַל
עֲנִיֵן הַגְּבוּר אָמַר לְכָל אֶחָד כַּנּוֹל, אִם אֵינִי זֶה
הַגְּבוּר וְכוּ' כַּנּוֹל. וְלֹא הִבִּינוּ דִּבְרָיו.

שאלות לחידודא

כחן 38אך:

מעשה י"ב מבעל תפילה (5)

- שתי התשובות נכונות
- ה. מה ענה השומר לבעל תפילה בסוף?
 - מה אני יכול לעשות, אני רק יחיד בעלמא
 - מה אני יכול לעשות, אני חושב אחרת
 - מה אני יכול לעשות, אני לא רוצה לשמוע
- ו. הבעל תפילה נהנה מהתשובה הזאת?
 - לא
 - מאוד
- ז. מה אמר להם הבעל תפילה על ענין הגבור?
 - שהוא לא גבור כ"כ
 - האם אינו זה גבור הידוע לי (בלשון תמה)
 - שתי התשובות נכונות
- ח. האם למדת את המעשה השבוע?
 - רציתי
 - פעם
 - פעמיים

- א. מה יעצו להם, אנשים סוחרים שלהם?
 - שיברחו מן המדינה
 - שיכנעו תחתיו
 - שישלחו שליחים למדינה שכולם אלוקים, (שיש להם ממון רב) שיעזרו להם
- ב. מה אמר השומר של המדינה של עשירות לבעל תפילה כשהלך שם שוב?
 - שטוב להם והם לא מפחדים מכלום
 - שהם רוצים לעשות תשובה ולמאס בממון
 - שהם מפחדים מהגבור והם רוצים לשלוח שליחים למדינה שכולם אלקות שם
- ג. מה ענה לו הבעל תפילה?
 - שחק ממנו מאוד, ואמר שהכל שטות גדול
 - בכה מאוד, ולא אמר כלום
 - התאנח, והלך לו
- ד. מה עוד אמר לו הבעל תפילה?
 - שיש יחיד בעולם שהוא הבורא ית"ש, ואותו לבד ראוי לעבוד
 - שיש יחיד בעולם שהוא הבורא ית"ש, ולו ראוי להתפלל

בעומק המעשה

במעשה שלמדנו השבוע
במה פעמים כתוב ששחק מהם הבעל תפילה?
ובמה פעמים כתוב שאמר להם שזה שטות גדול?

תשובות על מעשה י"ב מבעל תפילה (4)

במה פעמים כתוב במעשה שלמדנו השבוע "בעל תפילה" ? 14
ובמה פעמים כתוב במעשה שלמדנו השבוע "בעל תפילה" בהסתר ? (דהיינו שכתוב מה עשה הבעל תפילה ולא מוזכר בעל תפילה - רק אט מבינים לבד שזהו הבעל תפילה) 23

דעם רבינ'ס
אעשיות

למען דעת אשר בכל תיבה ותיבה מאלו המעשיות טמונים סודות התורה טמירים ונעלמים, כנשמע מפיו הקדוש בעצמו, ואפילו איש פשוט אשר יקרא אותם יכול להוציא לעצמו מוסר והתעוררות להשם יתברך

להיכנס להגרלה: בפקס - 1532-6519611 להודעות - 02-5345040 לקבלת הגליון באימייל - 025345040@gmail.com